

Mindre arbeid gir den enkelte mer frihet

ARBEIDSLIVSREFORM

RAUAND ISMAIL

Sentralstyremedlem,
Grønn ungdom

Høyrepolitiker Peder Egseth kritiserer De Grønnes ønske om kortere arbeidstid i Dagbladet. Kritikken viser at Høyre er mer opptatt av kroner og øre, enn av arbeidstakernes velvære og frihet.

Den sittende regjeringen har gitt de av oss med aller mest penger enorme skattelettelser. Da er det ikke rart at Høyre

også mener at vanlige folk skal jobbe enda mer for å finansiere skattelettelsene. Men Høyre har helt rett i er at velferdsstaten er helt avhengig av at de av oss som kan arbeide er i arbeid. Å redusere arbeidstiden kan nettopp være en oppskrift på å få flere mennesker inn i arbeid.

Vi i De Grønne vil ha en arbeidslivsreform som gjør det enklere å velge fritid over økt lønn, samtidig som det blir enklere for bedrifter å ansette flere, gjennom redusert arbeidsgiveravgift. Slik

kan vi dele på det behovet for arbeid bedriftene krever, og ha mer tid å bruke slik vi selv ønsker.

Vår arbeidslivsreform er en ingen tvangstrøye som skal tres over partene i arbeidslivet. Vi ønsker å forhandle med partene, slik dagens trepartssamarbeid legger opp til. Og det synes som om Høyre er mer opptatt av egne budsjetter, enn folk som jobber, all den tid flertallet av oss ønsker mer fritid over økt kjøpekraft.

For travle småbarnsfamilier er

hver time tilbragt sammen mer verdifull enn en time på jobben, så lenge lommeboka er stor nok til å forsørge familien.

Politikerne viktigste oppgave er derfor å legge til rette for at arbeidstakergrupper som selv ønsker det skal kunne ta ut produktivitetsveksten i mer fritid.

De Grønne er opptatt av mer enn bare det som kan måles i krone og øre – vi er opptatt av mer frihet i hverdagen til den enkelte arbeidstakeren og familiene deres.

«KJÆRE KVINNEGUIDEN, JEG ER EN REVOLUSJONÆR ANAR-KO-KOMMUNIST OG MENER AT LØNNSARBEID ER SLAVERI. MEN, KJÆRESTEN MIN SIER AT HUN KASTER MEG UT HVIS JEG IKKE BETALER HUSLEIE SNART. HVA GJØR JEG???»

@VESTKANTRADDIS

VANDRER

«RADICAL MARKETS»

● I Radical Markets (2018) presenterer jusprofessoren Eric Posner og Microsoft-økonomen Glen Weyl radikale ideer med siktemål om å reformere kapitalismen og demokratiet for å skape et mer rettferdig samfunn. Dette er den andre artikkelen i en rekke på fem, som vil presentere ideene fra denne boka.

ARBEIDSKRAFT

● Siden andre verdenskrig har det foregått en storstilt nedbygging av barrierer mot flyten av kapital, varer og tjenester mellom land. Det har skapt store verdier. Men foruten den frie flyten av arbeidskraft i EU, er det gjort lite for å sikre den samme flyten av arbeid. Det gjør arbeidsinnvandring til en lavthengende frukt om vi ønsker å skape flere verdier. Men skal det ha folkelig oppslutning må verdiene tilfalle alle. Én måte å gjøre det på er å gi alle borgere muligheten til å hyre sin egen innvandrer.

MEN KANSKJE VIL møtet med en hardtarbeidende innvandrer som, når alt kommer til alt, ikke er så ulik som dem selv, være starten på et fellesskap preget av gjensidig respekt og forståelse. De som kommer vil også ha begrenset mulighet til å hente familien hit. Mange vil derfor ønske å returnere til hjemlandet etter at de har jobbet her. Noen vil derimot kunne tjene så godt at de ønsker å bosette seg her permanent. Det vil være de som har mest å bidra, og som derfor bør ønskes velkommen.

Det er i den anledning verdt å merke seg at land som har systemer på plass for å sikre at gevinstene fra arbeidsinnvandringen tilfaller de som allerede bor der, som Gulf-landene og Singapore, har høy toleranse for innvandring, selv om den er mange ganger større enn den norske. Det er selvfølgelig en fare for at noen nordmenn vil utnytte den maktposisjonen de har overfor innvandrerene som kommer. Innvandrerene lever tross alt på nåden til

personen som har skaffet hen tilgangen til landet.

RISIKOEN KAN imidlertid redusere ved å etablere profesjonelle organisasjoner som jobber med å gjøre det lettere for både søker og mottaker å velge hverandre, samt for å undersøke om innvandrerne som kommer behandles godt. Slike organisasjoner må også gjøre det enkelt for begge parter å finne en bedre partner om det skulle skjære seg. Og når konkurransen om å få de beste innvandrerne til å komme skjerpes, vil insentivene for å behandle dem godt økes. Forslaget om å la hver borger hyre sin egen innvandrer er ikke uproblematisk. Det vil imidlertid tillate innvandrerne å kunne øke sin inntekt betydelig, mens de samtidig skaper verdier for menneskene i landet de kommer til. I beste fall vil vi kunne skape forbrødring mellom mennesker på tvers av land og skape et reelt fellesskap blant verdens arbeidere.

LÆRERUTDANNINGEN

LEKKASJE: Bare 60 av 100 som starter på lærerutdanningen for 1. til 7. trinn ende opp med å jobbe som lærere i mer enn ett år. Det er disse lekkasjene vi må tette for å møte lærermangelen vi står overfor. Foto: Shutterstock / NTB Scanpix

Flere søkere gir ikke nødvendigvis flere lærere

Hvis vi ikke engang snakker om det som er problemet, hvordan skal vi finne løsningen?

SIDEINNEGG

FRANK ALEKSANDER BRÆIN

Leder, Pedagogstudentene

19. juli kom opptakstallene fra Samordna Opptak og regjeringen kan melde om rekordmange søkere til lærerutdanningen og kvalifiserte som har fått tilbud om plass. Hvis vi skal vi tro regjeringen, er det gode framtidssutsikter for å løse lærermangelen vi står overfor i Norge. Nøkkelen til å løse lærermangelen er vi alle interesserte i å finne, til det beste for elevene våre. Stadig flere elever får ikke det de har krav på, en lærer med godkjent lærerutdanning og nødvendig kunnskap om elevene og klasserommet.

Som representant for nær 20.000 lærerstudentene selvsagt glade for at så mange har lyst til, og kvalifiserer til, å gå på lærerutdanningene våre. Men flere søkere alene løser ikke lærermangelen. For selv om mange har lyst til å bli lærere, er det ikke gitt at flere faktisk blir lærere. Se for eksempel på hvor mange som søker på grunnskolelærerutdanning, 1-7. trinn som ender opp med å bli lærere.

HVIS DU TAR 100 studenter som begynner på grunnskolelærerutdanningen for 1. til 7. trinn, vil ifølge Kunnskapsdepartementets egne tall 27 av dem ikke

fullføre studiet. Av de 73 som fullfører studiet, vil sju velge noe annet enn en lærerjobb i skolen. Av de 66 som faktisk blir lærere, vil seks ha sluttet etter ett år. Da står du igjen med 60 lærere. I snitt vil bare 60 av 100 som starter på lærerutdanningen for 1. til 7. trinn ende opp med å jobbe som lærere i mer enn ett år. Det er disse lekkasjene vi må tette for å møte lærermangelen vi står overfor. Vi trenger tiltak som gir lærerstudenten lyst til å fullføre utdanningen sin. Tiltak som gjør at den nyutdannede læreren velger skolen som arbeidsplass og tiltak som gjør at de ikke slutter etter ett år.

Dette er alvorlige lekkasjer fra påbegynt lærerutdanning til de første årene som lærer. La oss kalle dem lærerlekkasjer. Når vi ser på disse lærerlekkasjene, ser vi at nok søkere ikke gir nok lærere: én lærerstudent er ikke lik én lærer. For selv om flere nå er kvalifiserte, er det ikke gitt at like mange fullfører.

VI BLIR UTROLIG STOLTE av at flere ønsker å bli lærere og vi gratulerer alle som har kommet inn på lærerutdanningen. Men høye søker tall løser ikke lærermangelen. Hvis vi ikke engang snakker om det som er problemet, hvordan skal vi finne løsningen? Vi må snakke mer om hvordan vi skal få flere til å komme seg gjennom utdanningene, begynne som lærere og faktisk bli i skolen over lang tid. Skal vi løse lærermangelen, må vi først tette lærerlekkasjene.